

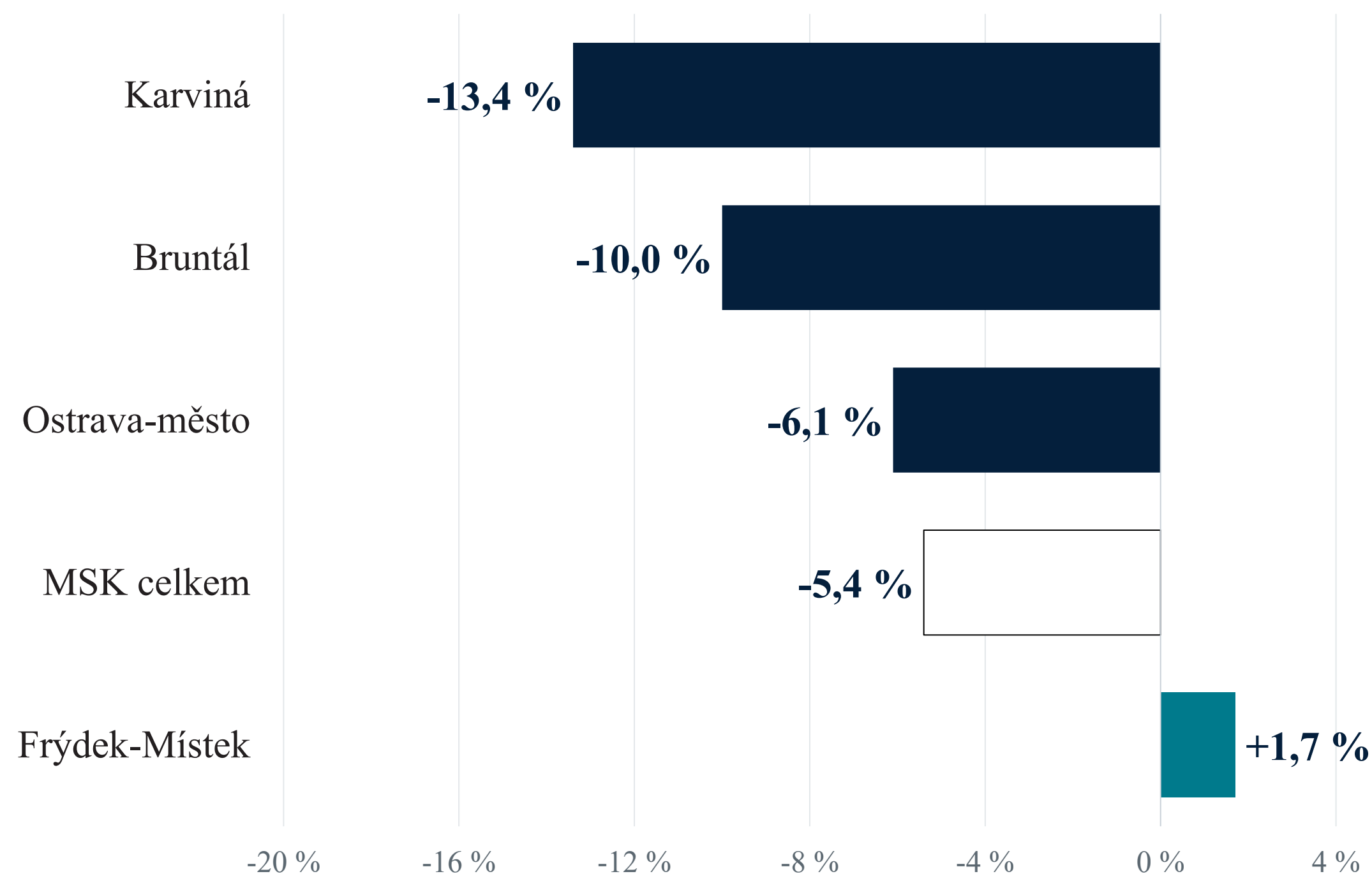
Moravskoslezský Vodíkový Klastř

Strategický rámec rozvoje vzdělávací
soustavy Moravskoslezského kraje
v oblasti vodíkových technologií

David Daubner

KONTEXT – VÝCHOZÍ SITUACE KRAJE

Změna počtu obyvatel 2007–2024 (vybrané okresy)

Zdroj: ČSÚ, ÚP ČR; analytická část Strategického rámce

6,6 %

podíl nezaměstnaných osob v kraji v roce 2025

(5,8 % v roce 2024, nad průměrem ČR)

9,2

uchazeče na jedno volné místo v roce 2025

(3,8 v roce 2024; částečně vliv změny metodiky)

52 200

uchazečů o zaměstnání v roce 2025

(47 168 ke konci roku 2024)

ÚČEL A ZADÁNÍ DOKUMENTU

Cílem je přizpůsobit vzdělávací soustavu kraje současným – a hlavně budoucím – potřebám trhu práce a nových oborů v době hospodářské transformace.

Dokument zároveň usiluje o vyšší kvalitu, dostupnost a relevanci vzdělávání ve strukturálně postiženém regionu.

- 1** **Koordinace výuky** vodíkových technologií napříč stupni – od ZŠ po VŠ a celoživotní vzdělávání
- 2** **Propojování škol** s podniky a výzkumnými organizacemi v oblasti vodíku
- 3** **Modernizace programů** a jejich průběžná aktualizace s důrazem na praktickou výuku
- 4** **Příprava odborníků** a kvalifikované pracovní síly pro vodíkovou ekonomiku
- 5** **Spolupráce** ve vzdělávání o vodíku na národní i mezinárodní úrovni

NOSITEL

Moravskoslezský Vodíkový Klastr, z. s.

GESTOR DOKUMENTU

Mgr. David Daubner

TYP DOKUMENTU

Strategický rámec (Metodika MMR, kategorie „Jiné“)

HORIZONT VIZE

rok 2030

STRUKTURA DOKUMENTU

1 Analytická část Kde jsme dnes

- Demografie a trh práce v kraji a okresech
- Střední a vysoké školy, infrastruktura a akademické kapacity
- Regresní analýza poptávky po absolventech
- Dotazníky a hloubkové rozhovory se školami a firmami
- SWOT a mezinárodní screening dobré praxe

2 Strategická část Kam chceme dojít

- Vize 2030 a sedm řídicích principů
- Rozhodovací brány pro investice
- Pět strategických cílů SC1–SC5 s indikátory
- 25 prioritních opatření ve čtyřech okruzích
- Vazby na politiky, rizika a otevřené otázky

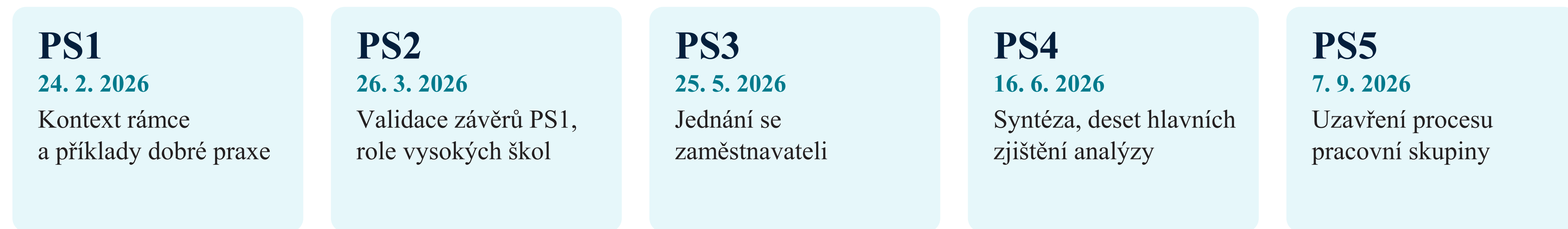
3 Implementační část Jak a kdo to udělá

- Rámcový akční plán s odpovědnými nositeli
- Role aktérů a diferencovaný přístup ke školám
- Rámcové financování podle horizontu
- Monitoring, evaluace a řízení rizik
- Komunikace a harmonogram

JAK DOKUMENT VZNIKAL

Pracovní skupina „Vzdělávání ve vodíkových technologiích“

Validační model: zjištění se prezentují, diskutují a teprve potom potvrzují – zasedání průběžně ověřovala výstupy analytické i strategické části.

NA ČEM ZÁVĚRY STOJÍ

98

**středních škol v online
dotazníku**

5

**hloubkových rozhovorů se
středními školami**

23

**firem v dotazníkovém
šetření**

3

**hloubkové rozhovory
s firmami z různých částí
řetězce**

7

**pracovišť vysokých škol
v dotazníku**

5

**zasedání pracovní
skupiny (PS1–PS5)**

2

**sektorové SWOT analýzy
– firmy a střední školy**

8

**příkladů dobré praxe
v mezinárodním
screeningu**

Doplněno o veřejná data ČSÚ, ÚP ČR a MŠMT/SIMS, screening vysokých škol a regresní a predikční analýzu poptávky po absolventech.

ANALYTICKÁ ČÁST – VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVA

STŘEDNÍ ŠKOLY

≈ 54 000

žáků – růst tažený silnějšími ročníky, nikoli systémovým zlepšením

- Demografická vlna je dočasná a vytváří falešný pocit stability.
- Převládá zájem o gymnázia, ICT, zdravotnictví a pedagogické obory; část oborů má volná místa.
- Karvinsko a Bruntálsko dlouhodobě ztrácejí žáky – systém regionální nerovnosti reprodukuje.
- Nejambicióznější žáci selektivně odcházejí mimo kraj.

VYSOKÉ ŠKOLY

VŠB-TUO

je přirozená kotva: bezpečnost, materiály a energetické aplikace vodíku

- Kapacity fungují jako paralelní uzly – chybí jednotný kurikulární rámec a sdílené moduly.
- Infrastruktura slouží hlavně výzkumu, ne běžné výuce; chybí registr laboratoří a expertů.
- Vodík je častěji tématem výzkumu než výuky; nejčastěji jde o bezpečnost (5 ze 7 pracovišť).
- Nejbližší benchmark: Politechnika Śląska ve Slezském vojvodství.

ANALYTICKÁ ČÁST – STŘEDNÍ ŠKOLY

38 %

škol se již alespoň částečně věnuje moderní energetice nebo transformaci; dalších 11 % to plánuje

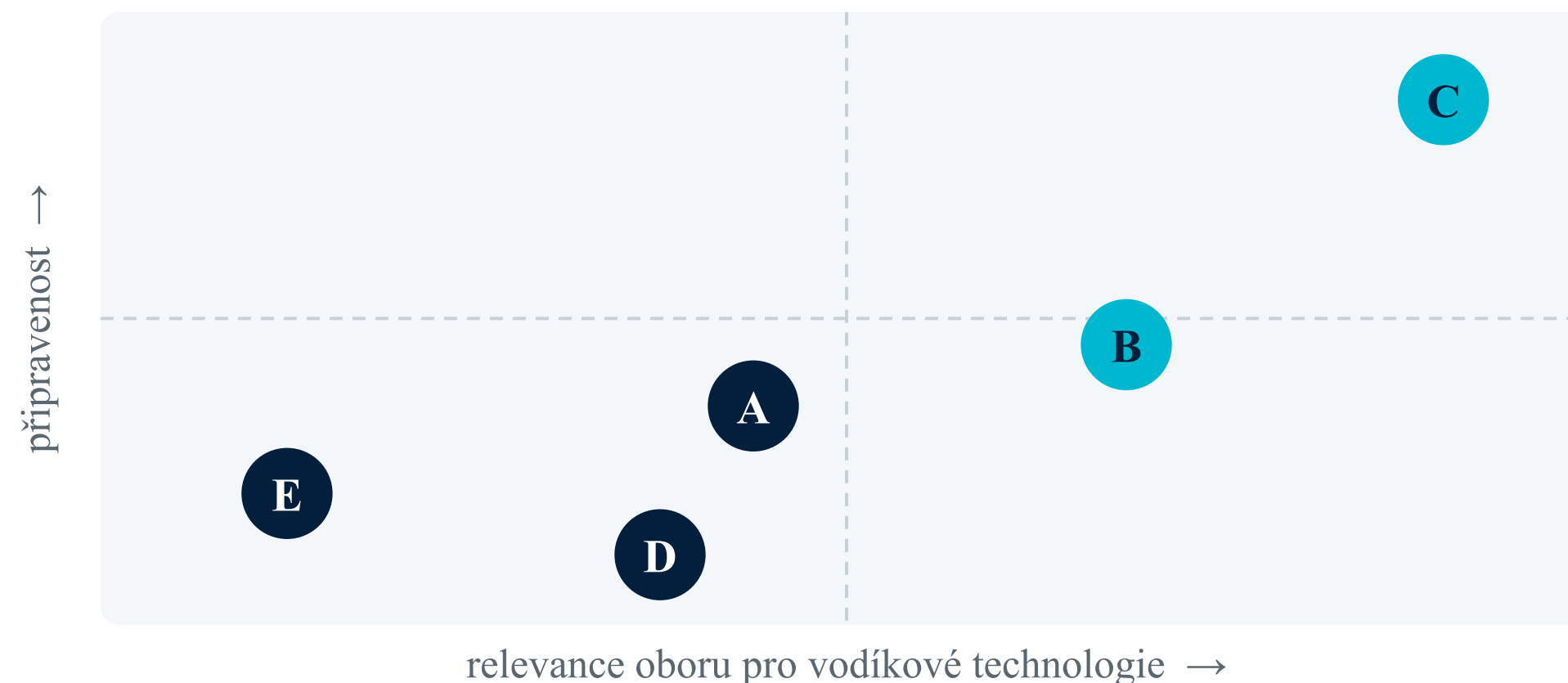
90 %

škol spolupracuje s firmami – většinou ale formou exkurzí, přednášek a krátkých praxí

3 bariéry

chybí vybavení, metodické materiály a odborná připravenost učitelů

Scénářová matice hloubkových rozhovorů (body 0–100)

C	SŠ C – Elektrotechnika a energetika	92 / 90	strategická příležitost
B	SŠ B – Aplikovaná chemie	75 / 62	potenciál do budoucna
A	SŠ A – Gymnázium	55 / 55	slabý rozvojový potenciál
D	SŠ D – Strojírenství	50 / 38	kritický nesoulad
E	SŠ E – Doprava	30 / 45	slabý rozvojový potenciál

Zdroj: dotazník 98 SŠ a hloubkové rozhovory SŠ A–E; vodík zůstává ve výuce převážně okrajovým a teoretickým tématem

ANALYTICKÁ ČÁST – FIRMY

Největší kompetenční mezery absolventů (počet firem ze 17)

HLOUBKOVÉ ROZHOVORY F1–F3

Technická připravenost sama nevytváří trh. Rozsah vodíkové zaměstnanosti do roku 2030 určí hlavně cena energie, infrastruktura, servis, regulace a závazná poptávka.

Zdroj: dotazník 23 firem (F-OD) a hloubkové rozhovory F1–F3 (F-HR)

7 z 23

firem má zkušenost s vodíkovými technologiemi, další 2 vstup plánují

13 z 19

firem obtížně získává kvalifikované absolventy – i při mediánu jednoho absolventa ročně

10 z 19

firem očekává do roku 2030 růst poptávky po absolventech, 8 stagnaci

2 z 15

firem by poptávalo úzkou profesi „technolog vodíkových systémů“; většina chce širší profily

ŠKOLY A FIRMY – SHODY A ROZDÍLY

V ČEM SE SHODUJÍ

- Klíčem je kvalitní technický základ, praktická zkušenost, samostatnost a ochota dál se učit.
- Vodík nemá být plošný obor, ale nadstavba elektrotechniky, energetiky, chemie, strojírenství a dopravy.
- Obě strany chtějí hlubší spolupráci: praxe, firemní projekty, odborníci ve výuce, stáže učitelů.
- Dnešní spolupráce ale často končí u exkurzí a přednášek.

V ČEM SE ROZCHÁZEJÍ

Připravenost absolventů

ŠKOLY

praktickou zkušenost považují za svou relativně silnou stránku

FIRMY

právě praktickou zkušenost uvádějí jako nejčastější nedostatek

Výhled do roku 2030

ŠKOLY

čekají stagnaci nebo pokles zájmu žáků o techniku

FIRMY

čekají stabilní až mírně rostoucí poptávku po absolventech

Odborné praxe

ŠKOLY

potřebují dostatečný rozsah praktické přípravy

FIRMY

preferují kratší praxe kvůli kapacitě mentorů

Shrnutí: riziko není nedostatek úzkých vodíkových specialistů, ale nedostatek kvalitně připravených techniků obecně.

SWOT ANALÝZA – SOUHRN

S Silné stránky

- Reálná technická základna a aktivní vodíkové jádro firem (7 se zkušeností, 2 plánují)
- VŠB-TUO, široká oborová základna SŠ a jedno velmi připravené pilotní pracoviště
- Rozvinutá spolupráce škol a firem (16 ze 17 firem)

W Slabé stránky

- Roztříštěné kapacity, chybí jednotný koordinační rámec
- Velmi nerovnoměrná připravenost škol (relevance 30–92 bodů)
- Nedostatek pedagogů, metodiky a vybavení; chybí prognózy pracovních míst

O Příležitosti

- Modulární vodíková nadstavba a mikrocertifikáty
- Sdílené laboratoře, mobilní demonstrace, model centrum–partnerské školy
- Stáže učitelů, delší praxe a reálné projekty s firmami

T Hrozby

- Demografický pokles a konkurence o kvalifikované pracovníky
- Piloty bez následného trhu, vysoké náklady, regulatorní nejistota
- Financování jen pořízení, ne provozu; závislost na jednotlivých pedagozích

Zdroj: SWOT firem a středních škol; SWOT vysokých škol a integrovaná matice zatím nejsou dokončeny

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ANALÝZY

Kraj má hardware, chybí mu organizační software.

- Kapacity škol, VŠ a firem fungují jako paralelní uzly, ne jako koordinovaný ekosystém.
- Prvním krokem není nová instituce ani nový „vlajkový“ obor, ale koordinální platforma.
- Poptávka po technicky orientovaných absolventech roste s intenzitou vodíkových projektů (regresní analýza).

STRATEGICKÁ ČÁST – VIZE 2030

Moravskoslezský kraj může mít do roku 2030 koordinovaný vzdělávací ekosystém pro vodíkové technologie, který propojuje existující kapacity základních, středních a vysokých škol s potřebami zaměstnavatelů, umožňuje sdílení infrastruktury a pedagogických kapacit napříč institucemi a pružně reaguje na technologický vývoj – bez budování paralelních institucí a nových izolovaných oborů.

Vize je testovatelná – v roce 2030 musí platit:

SC1

Veřejný registr infrastruktury, laboratoří a odborníků je v provozu

SC2

Vodík je standardní součástí ŠVP v síti škol – moduly, volitelné předměty, mikrocertifikáty

SC3

Karty profesí vytvořené s firmami se pravidelně aktualizují

SC4

Fungují 1–3 centra excelence se sdíleným přístupem, případně jejich pilotní předstupně

SC5

Využívá se katalog profesních kvalifikací a mikrocertifikátů s vazbou na vodík

SEDM ŘÍDICÍCH PRINCIPŮ

1 Koordinace před novou výstavbou

Nová investice až tehdy, když ji nejde nahradit sdílením existující kapacity.

2 Modularita, ne nový obor

Vodík se integruje do stávajících oborů formou modulů a mikrocertifikátů.

3 Technologická otevřenost

Přenositelné kompetence zůstanou užitečné i při pomalejším rozvoji vodíku.

4 Investice řízené poptávkou

Objem kapacit určují firemní prognózy a výsledky pilotů, ne deklarace.

5 Financování celého životního cyklu

Nejen nákup, ale i čas pedagogů, servis, materiál, obnova a metodika.

6 Celokrajské pokrytí

Nejen Ostravsko, ale i periferní oblasti včetně Bruntálska a Karvinska.

7 Bezpečnost a odstupňovaná praxe

Nezletilí: simulace ve škole, vymezené úkoly v provozu, plná kvalifikace později.

Principy platí pro výklad i pro každou budoucí úpravu cílů a opatření.

PĚT STRATEGICKÝCH CÍLŮ (SC1–SC5)

STRATEGICKÝ CÍL	0–12 měsíců	1–3 roky	3+ let (po 2028)
SC1 Koordinační platforma vzdělávacích a infrastrukturních kapacit Registr infrastruktury a expertů, koordinátoři na fakultách a školách, společné bezpečnostní standardy			
SC2 Modulární integrace vodíkových témat do oborů ZŠ–SŠ–VŠ Popularizace na ZŠ od 6.–7. třídy, moduly a volitelné předměty na SŠ, mezioborový modul na VŠ	pilot 2026/27		
SC3 Provázání vzdělávací nabídky s poptávkou zaměstnavatelů Karty profesí, praxe a mentoring s měřenými výstupy, každoroční sběr dat o poptávce			
SC4 Sdílená centra excelence podle segmentů vodíkového řetězce 1–3 centra: výroba a chemie · energetika a elektromechanika · doprava a manipulace	pilot 2026/27		
SC5 Nástroje celoživotního vzdělávání a rekvalifikací Profesní kvalifikace a mikrocertifikáty, rekvalifikace stávajících zaměstnanců			

INDIKÁTORY – VÝCHOZÍ STAV A CÍL 2030

CÍL	KLÍČOVÝ INDIKÁTOR	VÝCHOZÍ STAV	CÍLOVÝ STAV 2030
SC1	Registr infrastruktury, laboratoří a odborníků	Neexistuje – 0 zapojených pracovišť	V provozu, min. 15–20 zapojených pracovišť SŠ a VŠ
SC2	SŠ s vodíkovým modulem nebo volitelným předmětem	1 škola s plně rozvinutou praktickou výukou	K doplnění – orientačně síť většiny odborných SŠ
SC3	Karty profesí vytvořené s firmami	0 – koncept navržen, dosud nerealizován	K doplnění – prioritně 6–8 nejpoptávanějších profilů
SC4	Fungující centra excelence	0 center; pilot 2026/2027 v přípravě	1–3 centra podle segmentů řetězce (po roce 2028)
SC5	Vodíkové profesní kvalifikace a mikrocertifikáty	0 v katalogu profesních kvalifikací	K doplnění – prioritně bezpečnost, diagnostika, elektrolýza

Nulová nebo neznámá výchozí hodnota přesně odráží dnešní stav: koordinační mechanismy, které mají data sbírat, teprve vzniknou. Plnění se vyhodnocuje jednou ročně.

PRIORITNÍ OPATŘENÍ VE ČTYŘECH OKRUZÍCH

Centra excellence

- 1–3 centra excellence podle segmentů H₂ řetězce
- Model spolufinancování 40 % škola / 60 % kraj
- Trenažér vodíkové plnicí stanice (vzor SŠ Chomutov)
- Sdílený („plovoucí“) pedagog mezi centry

Výuka

- Modulární integrace do stávajících oborů
- Obor Autotronik a vodíková tematika (RVP)
- Profesní kvalifikace a mikrocertifikáty
- Vzdělávání a stáže pedagogů
- Firmy v tvorbě maturitních zkoušek
- Popularizace na ZŠ od 6.–7. třídy
- Mezioborový modul na VŠ

Infrastruktura

- Registr infrastruktury, laboratoří a odborníků
- Pilotní sdílení palivového článku
- Rozvoj EDU Boxů
- Sdílení specializovaného vybavení
- Virtuální simulace a digitální nástroje
- Mobilní „vědecký kamion“
- Bezpečnostní a administrativní standardy

Inovace

- H2 Grand Prix
- Tour de Klastr
- Karty profesí s firmami
- Spolupráce s Politechnikou Śląskou
- Přenos rychle realizovatelné dobré praxe
- Centra excellence jako místo pro CŽV a rekvalifikace

Podrobně v kap. 6 strategické části – u každého opatření popis, zdůvodnění, vazba na cíl, horizont a rizika

CO LZE SPUSTIT HNED A CO POČKÁ

Spustit hned

bez čekání na centra excellence

- Registr infrastruktury, laboratoří a odborníků
- Pilotní sdílení palivového článku (šk. rok 2026/2027)
- EDU Boxy pro netechnické školy a gymnázia
- H2 Grand Prix
- Tour de Klastr – učitelé ve firmách MSVK
- Stáže a vzdělávání pedagogů
- Popularizace na ZŠ
- Virtuální simulace a digitální nástroje
- Bezpečnostní a administrativní standardy

Vázané na investice

rozhodovací mechanismy · TPA2 / OP ST II.

- 1–3 centra excellence (po roce 2028)
- Centra excellence jako místo pro CŽV a rekvalifikace
- Trenažér vodíkové plnicí stanice (střednědobě)
- Úprava RVP – obor Autotronik (víceletý proces)

Shrnutí: nejdřív prokázat, že koordinace funguje – teprve potom žádat velké investice.

IMPLEMENTAČNÍ ČÁST – KDO CO ZAJIŠŤUJE

FINANCOVÁNÍ A SLEDOVÁNÍ PLNĚNÍ

Financování podle horizontu

Krátkodobě 0–12 měsíců

OP ST – institucionální podpora, provozní rozpočet MSVK, dílčí příspěvky firem

→ registr, popularizace a piloty bez velkých investic

Střednědobě 1–3 roky

Rozpočet MSK (model 40 % škola / 60 % kraj), vlastní zdroje VŠ

→ vyžaduje formální schválení modelu krajem

Dlouhodobě po roce 2028

TPA2 / OP ST II. (výzva č. 107), krajské investiční programy, Interreg

→ centra excellence; krajský plán 12–13 škol s centry kompetencí

Monitoring a evaluace

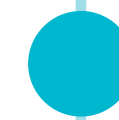
Průběžně

sběr dat realizačním týmem MSVK – registr, moduly, karty profesí, piloty

Každý rok

vyhodnocení s veřejným milníkem na zářijovém H2 Fóru MSK

Validace

pracovní skupina ověřuje výsledky, úpravy schvaluje představenstvo MSVK

2028 a 2030

evaluace v polovině období a na konci horizontu vize

Princip: financovat celý životní cyklus – nejen nákup, ale i provoz, lidi a obnovu.

OTEVŘENÉ OTÁZKY

1 Financování po roce 2027

PROČ JE OTEVŘENÁ

Není jasné, z čeho bude po skončení institucionální podpory hrazen provoz opatření SC1–SC3 a SC5, než případně nastoupí OP ST II.

NAVRŽENÝ POSTUP

Včasné jednání s krajem ještě před koncem aktuálního cyklu OP ST.

2 Rozsah odborných praxí

PROČ JE OTEVŘENÁ

Firmy chtějí kratší praxe kvůli kapacitě mentorů; plné zapracování na technických pozicích přitom trvá dva až tři roky.

NAVRŽENÝ POSTUP

Rozlišit kratší orientační a delší mentorovanou praxi; parametry dojednat s firmami a školami.

3 SWOT vysokých škol a integrovaná matice

PROČ JE OTEVŘENÁ

Vzorek VŠ (7 odpovědí) nestačí k zobecnění; SC2 a SC5 jsou v části VŠ podložené slaběji než ostatní cíle.

NAVRŽENÝ POSTUP

Dokončit SWOT VŠ a podle ní revidovat mezioborový modul a indikátory.

Shrnutí: otázky jsou otevřené záměrně – dokument nepředjímá rozhodnutí představenstva MSVK ani jednání s krajem.

CO NÁS ČEKÁ

Shrnutí: krátkodobá opatření – registr, pilot palivového článku, popularizace – lze zahájit souběžně se schvalováním.

Děkuji za pozornost